

APLISENS®
2018

APLISENS®

**SPRAWOZDANIE RADY NADZORCZEJ
Z WYNIKÓW OCENY SYTUACJI APLISENS S.A.
W 2018 ROKU**

Warszawa, dnia 27 maja 2019 r.

**Sprawozdanie Rady Nadzorczej z wyników oceny sytuacji APLISENS S.A. w 2018 roku,
z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance
oraz funkcji audytu wewnętrznego, oceny sposobu wypełniania przez Spółkę obowiązków informacyjnych
dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego oraz z uwzględnieniem informacji dotyczącej
działalności sponsoringowej i charytatywnej**

Zgodnie z zasadami II.Z.10.1, II.Z.10.3 i II.Z.10.4 Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016, Rada Nadzorcza APLISENS S.A. (Rada), przedstawia wyniki oceny sytuacji Spółki, z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance, funkcji audytu wewnętrznego, wypełniania obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego APLISENS S.A. (Spółka) oraz informację dotyczącą braku działalności sponsoringowej i charytatywnej za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.

Rada współpracowała z Zarządem Spółki (Zarząd) przy monitorowaniu realizacji przyjętej strategii rozwoju na lata 2017 - 2019. Strategia została przyjęta przez Zarząd i Radę Nadzorczą w dniu 9 marca 2017 roku. Strategia na lata 2017 - 2019 jest kontynuacją i rozwinięciem poprzednio realizowanej strategii na lata 2014 - 2016 w obszarze zwiększenia potencjału produkcyjnego oraz rozwoju na rynkach działalności Grupy. Rada Nadzorcza monitorowała realizację strategii Grupy Kapitałowej APLISENS (Grupa) w zakresie, głównych kierunków działań tj.:

- wzrostu skali prowadzonej działalności zakładający umocnienie pozycji lidera na rynku krajowym oraz zwiększenie udziału rynkowego na rynkach krajów WNP, krajów UE oraz na wybranych rynkach pozaeuropejskich;
- dalszy rozwój wysokiej jakości kompleksowych i dedykowanych produktów dla odbiorców przemysłowych w dziedzinie aparatury kontrolno-pomiarowej i automatyki;
- rozbudowa potencjału produkcyjnego fabryki w Radomiu oraz budowa stanowisk do seryjnej produkcji przepływomierzy elektromagnetycznych.

Główne pozycje skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za 2018 kształtują się jak poniżej.

Główne pozycje skonsolidowanego Sprawozdania z zysków i strat za 2018 r. (% zmiany odniesiono do danych za 2017 r.):

1. Przychody ze sprzedaży wyniosły 105,7 mln zł i były wyższe o 5,9 %;
2. Wynik brutto na sprzedaży wyniósł 37,3 mln zł i był wyższy o 6,7 %;
3. Wynik EBITDA (zysk operacyjny + amortyzacja) wyniósł 24,5 mln zł i był wyższy o 2,8 %;
4. Wynik operacyjny wyniósł 17,4 mln zł i był wyższy o 1,9 %;
5. Wynik przed opodatkowaniem wyniósł 17,6 mln zł i był wyższy o 4,9 %;
6. Wynik netto wyniósł 14,7 mln zł i był niższy o 26,6 %;

Tak duży spadek zysku netto wynika z rozwiązania odpisu aktualizującego aktywo z tytułu podatku dochodowego w poprzedzającym roku (2017). Po oczyszczeniu wyniku z 2017 roku o to o zdarzenie jednorazowe, wynik netto w 2018 roku był niższy jedynie o 0,9%.

Pozycje skonsolidowanego Sprawozdania z sytuacji finansowej (stany na 31.12.2018 r.; % zmiany odniesiono do stanów na 31.12.2017 r.):

1. Suma bilansowa wyniosła 174,5 mln zł i była wyższa o 8,6 %;
2. Aktywa trwałe wyniosły 105,9 mln zł i były wyższe o 14,4 %;
3. Aktywa obrotowe wyniosły 68,6 mln zł i były niższe o 0,6 %;
4. Kapitały własne wyniosły 158,5 mln zł i były wyższe o 6,5 %;
5. Zobowiązania krótkoterminowe wyniosły 12,4 mln zł i były niższe o 31,7 %;
6. Na koniec 2018 r., grupa posiadała kredyt w rachunku bieżącym na kwotę 0,1 mln PLN.

Pozycje skonsolidowanego Sprawozdania z przepływów pieniężnych (dane za 2018 r.):

1. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej wyniosły 23,2 mln zł w porównaniu do 16,2 mln zł w 2017 r.;
2. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej wyniosły -11,9 mln zł w porównaniu do -12,5 mln zł w 2017 r.;
3. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej wyniosły -6,6 mln zł w porównaniu do -14,5 mln zł w 2017 r.;
4. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyniosły 9,48 mln zł w porównaniu do 4,83 mln zł na 31.12.2017 r.

W oparciu o dane przedstawione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz w sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy za 2018 r. widoczne są poniżej opisane tendencje.

Wartość sprzedaży eksportowej w 2018 r. wzrosła do 70,0 mln zł (o 4,1 %), przewyższając sprzedaż krajową 35,7 mln zł, która wzrosła o 9,7%. Najważniejszymi rynkami zagranicznymi Grupy są rynki krajów WNP (w szczególności Rosja, Białoruś i Ukraina), a także rynki Unii Europejskiej (Niemcy, Rumunia, Czechy). Sprzedaż do spółki logistycznej M-System prezentowana jest jako sprzedaż na rynki WNP. Należy pamiętać, że ze względu na model współpracy z M-System przychody z rynków WNP księgowane są podwójnie w sprawozdaniu skonsolidowanym.

W analizowanym okresie sprzedaż krajowa Grupy APLISENS wyniosła 33,8% ogółu sprzedaży Grupy – wzrost o 1,2pp. względem 2017 roku. Przychody ze sprzedaży odnotowane na rynku krajowym w 2018 roku wyniosły prawie 35,7 mln zł, co przełożyło się na 9,7% wzrost względem roku poprzedniego. Zanotowany wzrost sprzedaży to efekt konsolidacji przychodów spółki CZAH-POMIAR, której sprzedaż realizowana jest w około 70% na rynku krajowym.

Skonsolidowana sprzedaż na rynki WNP wzrosła o 6,8% do 39,2 mln PLN. Spółka zależna APLISENS Rosja w 2018 roku odnotowała 22% wzrost przychodów ze sprzedaży w porównaniu z rokiem ubiegłym, pomimo spadku wartości rubla o 11%. Przychody ze sprzedaży odnotowane w omawianym okresie wyniosły prawie 18,5 mln zł, wobec 15,2 mln zł w 2017 roku. Wyniki te są obciążone trudną sytuacją geopolityczną oraz sankcjami nałożonymi na Rosję. W efekcie rosyjskie koncerny niechętnie kupują urządzenia z zachodu, w tym z Polski. Przychody ze sprzedaży zrealizowane przez spółkę zależną APLISENS Białoruś w 2018 roku wyniosły 6,85 mln zł, co przełożyło się na spadek o 7,4% w porównaniu do 2017 roku. Spadek przychodów jest związany z sytuacją gospodarczą panującą w Białorusi. Spółka zależna APLISENS Middle Asia (Kazachstan) w 2018 roku odnotowała przychody na poziomie 1 mln zł. W odróżnieniu od sprzedaży skonsolidowanej, sprzedaż jednostkowa na rynki WNP utrzymała się na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego.

Największy wzrost o 11,8 % do 24,4 mln zł odnotował rynek Unii Europejskiej. Wzrost ten spowodowany był dobrą sytuacją gospodarczą w tym regionie a także prowadzonymi od lat działaniami marketingowymi. Niewielka penetracja rynków europejskich daje podstawy dla dalszego wzrostu sprzedaży.

Sprzedaż na pozostałe rynki spadła o 26,6% do 6,4 mln PLN, co było m.in. spowodowane objęciem Iranu sankcjami nałożonymi przez USA.

Rentowność zysku brutto na sprzedaży wyniosła 35,0 % (34,0% w 2017 r.). Nieznacznie spadła rentowność EBITDA 23,2 % (23,9% w 2017 r.) oraz rentowność operacyjna 16,5 % (17,1 % w 2017). W 2018 r. nastąpił wzrost kosztów sprzedaży i ogólnego zarządu o 11 % do 19,6 mln zł., co było spowodowane wzrostem kosztów wynagrodzeń, rozbudową działu marketingu oraz konsolidacją spółki zależnej CZAH-POMIAR.

W 2018 r. rentowność zysku netto wyniosła 13,9% i była znacznie niższa niż w 2017 r - 20,0%. Tak znaczny spadek rentowności był wynikiem rozwiązania odpisu aktualizującego aktywo podatkowe w 2017 roku. Po oczyszczeniu danych z wyników zdarzenia jednorazowego, rentowność zysku netto spadła jedynie o 0,2 punktu procentowego w stosunku do 2017 roku.

Główną pozycję w strukturze aktywów Grupy stanowiły rzeczowe aktywa trwałe w wielkości 84,6 mln zł i były wyższe r/r o 14,2%. Wzrost ten jest wynikiem zakupu spółki CZAH-POMIAR, prowadzonych inwestycji w Radomiu, a także inwestycji odtworzeniowych.

Zapasy wzrosły o 17,7% do poziomu 39,4 mln zł., co jest wynikiem kilku czynników. Szeroki asortyment oferowanych przez Grupę wyrobów gotowych generuje wysokie zapotrzebowania na materiały produkcyjne i półwyroby. Materiały trudnodostępne muszą być zamawiane z wyprzedzeniem, co również przyczynia się do wyższych stanów magazynowych. Istotnym czynnikiem była także niższa od zakładanej sprzedaż do Iranu oraz na rynki krajów Dalekiego Wschodu. Normalizacja poziomu zapasów jest przedmiotem prac Zarządu Spółki.

Należności handlowe zmniejszyły się o 7,4% do 19,2 mln PLN. Było to efektem wyższej bazy z końca 2017 roku, kiedy to Spółka realizowała dużą ilość zamówień. W grupie aktywów obrotowych największy spadek odnotowały inwestycje krótkoterminowe. Wycofanie środków z inwestycji krótkoterminowych wynikało z konieczności sfinansowania nabycia udziałów spółki CZAH-POMIAR, a także sfinansowania prowadzonych innych inwestycji.

Znaczący wzrost wystąpił w pozycji zobowiązania długoterminowe, które wyniosły 1,5 mln PLN i były wyższe o 125,9%. Jest to wynikiem utworzenia rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczącej wyceny aktywów netto spółki CZAH-POMIAR do wartości godziwych.

Zobowiązania krótkoterminowe wzrosły o 31,7% do 12,4 mln zł. W grupie tej dominującą pozycję stanowiły zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania finansowe.

W wyniku zmian poszczególnych pozycji bilansowych oraz rachunku zysków i strat, stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec 2018 roku wyniósł 9,48 mln zł, w porównaniu do 4,83 mln zł na koniec 2017 roku. Grupa lokuje wolne środki pieniężne głównie na lokatach oraz w funduszach inwestujących w dłużne instrumenty finansowe. Grupa nie posiadała zadłużenia netto z tytułu kredytów i pożyczek.

Rada Nadzorcza pozytywnie ocenia sytuację finansową Spółki i Grupy Kapitałowej oraz działania realizowane przez Zarząd Spółki w 2018 r., w tym w szczególności w obszarze zwiększenia skali prowadzonej działalności. Akwizycja spółki CZAHA-POMIAR powinna przyczynić się do dalszej poprawy wyników. Ukończenie inwestycji w Radomiu umożliwiającej uruchomienie produkcji i wzorcowania przepływomierzy elektromagnetycznych oraz uzyskanie nowych certyfikatów SIL stwarzają potencjał do dalszego rozwoju Grupy w kolejnych latach.

Rada Nadzorcza pozytywnie ocenia plany dalszego zwiększania sprzedaży na rynkach zagranicznych, w tym m.in. poprzez powoływanie kolejnych spółek dystrybucyjnych. Wraz ze wzrostem przychodów ze sprzedaży będzie następował wzrost zapotrzebowania na kapitał obrotowy. Jednocześnie, Rada wskazuje na ryzyko związane z wysokim poziomem zapasów, dalszym spadkiem inwestycji w sektorze energetyki konwencjonalnej, działalnością na rynkach krajów WNP wynikające m.in. z niestabilnej sytuacji polityczno-ekonomicznej w tamtym regionie. Dodatkowo uruchomienie produkcji przepływomierzy może nieść ze sobą ryzyko związane zarówno z niedopasowaniem skali produkcji do potencjalnego popytu jak i ciągle zdobywanym doświadczeniem w produkcji takich urządzeń. Należy też mieć na uwadze ryzyka w zakresie możliwości nieuzyskania oczekiwanego zwrotu z poniesionych nakładów, które z reguły niosą za sobą inwestycje w dystrybucję na nowych rynkach zagranicznych. Ponadto, Grupa będzie odczuwała wzrost kosztów wynikających z nasilającej się tendencji wzrostu wynagrodzeń. Są to obszary, które w ocenie Rady Nadzorczej powinny być szczegółowo analizowane.

Zdaniem Rady Nadzorczej Spółka prowadziła w 2018 r. bezpieczną politykę finansowania działalności i dlatego też aktualną strukturę finansową oraz sytuację płynnościową można uznać za mało ryzykowną i nie zagrażającą kontynuacji działalności w najbliższej przyszłości. Biorąc pod uwagę aktualną strukturę finansowania (brak zadłużenia netto z tytułu kredytów i pożyczek) oraz wygenerowane dodatnie przepływy z działalności operacyjnej, Grupa ma możliwość pozyskania dodatkowo finansowania dłużnego.

Zarząd Spółki przedstawił Radzie Nadzorczej Sprawozdanie Zarządu z oceny systemu kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego (Sprawozdanie Zarządu z oceny). Rada Nadzorcza dokonała analizy kluczowych obszarów.

W 2018 r. Rada Nadzorcza sprawowała stały nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej Spółki, jak również nad systemem zarządzania ryzykiem. Ze względu na prawny brak konieczności powoływania Komitetu Audytu w sytuacji, gdy Rada Nadzorcza spółki publicznej nie liczy więcej niż 5 członków, Rada Nadzorcza pełniła funkcję Komitetu Audytu. Rada Nadzorcza wykonywała zadania Komitetu Audytu kolegialnie. W związku z wejściem w życie Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, w dniu 5 września 2017 r., Rada Nadzorcza powołała Komitet Audytu spośród swoich Członków. W skład Komitetu Audytu zostali powołani:

- Dariusz Tenderenda – Przewodniczący Komitetu Audytu, członek niezależny;
- Edmund Kozak – członek niezależny;
- Bożena Hoja.

Do zadań komitetu audytu należy w szczególności:

1. monitorowanie:
  - a) procesu sprawozdawczości finansowej,
  - b) skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
  - c) wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;
2. kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz jednostki zainteresowania publicznego świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie;
3. informowanie rady nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego jednostki zainteresowania publicznego o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w jednostce zainteresowania publicznego, a także jaka była rola komitetu audytu w procesie badania;
4. dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w jednostce zainteresowania publicznego;
5. opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania;
6. opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem;
7. określanie procedury wyboru firmy audytorskiej przez jednostkę zainteresowania publicznego;
8. przedstawianie radzie nadzorczej lub innemu organowi nadzorczemu lub kontrolnemu, lub organowi, o którym mowa w art. 66 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, rekomendacji, o której mowa w art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 537/2014, zgodnie z politykami, o których mowa w pkt 5 i 6;
9. przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w jednostce zainteresowania publicznego.

W oparciu o Sprawozdanie Zarządu z oceny, poniżej przedstawiono charakterystykę systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance i audytu wewnętrznego.

Zgodnie ze Sprawozdaniem Zarządu z oceny, systemy, które zostały wdrożone w zakresie struktur i kontroli wewnętrznej w Spółce są w ocenie Zarządu efektywne. Podstawowe obszary objęte kontrolą wewnętrzną to: finanse i rachunkowość, księgowość, IT oraz obszar technologii produkcji. Struktura organizacyjna jest dostosowana do potrzeb Spółki w zakresie kontroli wewnętrznej. W strukturze Spółki nie ma wyodrębnionej komórki odpowiedzialnej za audyt wewnętrzny. W przyszłości, w zależności od potrzeb, struktura ta może być odpowiednio rozwijana w Spółce i Grupie.

Kontrolą wewnętrzną w obszarze finansów i rachunkowości objęte jest dostosowywanie wewnętrznych procesów do zmian regulacji prawnych, transakcje z podmiotami powiązаныmi, sprawy sporne oraz obszary mogące generować ryzyka defraudacji. Zarząd oraz kadra zarządzająca na bieżąco monitoruje zmiany prawne i regulacje, co pozwala kontrolować ryzyka prawno-podatkowe. Kontrola wewnętrzna w obszarze finansów i rachunkowości jest oceniana przez Zarząd jako efektywna.

W zakresie sporządzania sprawozdań finansowych kontrola wewnętrzna w Spółce sprawowana jest poprzez połączone czynności Dyrektora Finansowego, Głównego Księgowego i Prezesa Zarządu.

Stosowanie kontroli wewnętrznej w Spółce ma na celu zapewnienie:

- kompletności, poprawności i terminowości wprowadzania dokumentów księgowych do systemu finansowo księgowego Spółki,
- ograniczenia dostępu do systemu komputerowego osobom do tego nieuprawnionym,
- dostosowania systemu do stosowanych procedur kontroli wewnętrznej i ich wpływu na poprawność gromadzonych danych,
- weryfikacji poprawności i spójności wewnętrznej przygotowywanych raportów i sprawozdań,
- wyeliminowania możliwości nadużyć i ochrony danych finansowych Spółki,
- zapewnienia właściwej ochrony przechowywania danych i dokumentów Spółki,
- ochrony interesów finansowych Spółki w obszarze relacji z bankami, kontrahentami i innymi podmiotami zewnętrznymi,
- zapewnienie przestrzegania ustalonych procedur w obszarze finansów.

W Spółce dokonuje się corocznej, a także bieżącej weryfikacji strategii i planów ekonomiczno-finansowych na kolejne okresy działalności. W trakcie roku Zarząd Spółki analizuje bieżące wyniki finansowe porównując je z założeniami przyjętymi na dany rok oraz z wynikami osiągniętymi w latach ubiegłych.

Wykorzystuje do tego stosowaną w Spółce sprawozdawczość zarządczą, która zbudowana jest w oparciu o przyjętą politykę rachunkowości Spółki (Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej) i uwzględnia format i szczegółowość danych finansowych prezentowanych w okresowych sprawozdaniach finansowych Spółki i Grupy.

Dane finansowe będące podstawą sprawozdań finansowych i raportów okresowych oraz bieżących analiz wybranych zagadnień operacyjnych i finansowych pochodzą z systemu finansowo-księgowego Spółki.

W odniesieniu do zakończonych okresów sprawozdawczych analizie podlegają wyniki finansowe Spółki w porównaniu do założeń budżetowych, jak również do prognoz wykonanych w miesiącu poprzedzającym analizowany okres sprawozdawczy. Zidentyfikowane odchylenia są odpowiednio wyjaśniane, a ewentualne błędy są korygowane na bieżąco w księgach Spółki, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości.

Kontrolą wewnętrzną w obszarze księgowości objęte są procesy księgowe i pozycje księgowe: przychody i należności, zakupy kosztowe, zakupy inwestycyjne, zapasy, wynagrodzenia, środki trwałe, środki pieniężne i instrumenty pochodne, rezerwy i inne szacunki. Kontrola wewnętrzna w obszarze księgowości jest oceniana przez Zarząd jako efektywna.

Odpowiedzialność za kierowanie działem księgowości spoczywa na Głównym Księgowym. Polityka rachunkowości oraz wewnętrzne regulaminy funkcjonujące w Spółce określają procedury księgowe, zakresy odpowiedzialności oraz procedury księgowej kontroli wewnętrznej. Księgi poddawane są półrocznym przeglądom i rocznym badaniom przez biegłych rewidentów. Zmiany regulacji prawnych są monitorowane w celu kontrolowania ryzyka prawno-podatkowego.

W ocenie Rady przedstawiony w powyższym zakresie system kontroli wewnętrznej zapobiega wystąpieniu ryzyka błędnej oceny sytuacji majątkowej i finansowej Spółki i Grupy.

Kontrolą wewnętrzną w obszarze IT objęte jest dostosowywanie wewnętrznych procesów do zmian regulacji prawnych, zabezpieczenie danych w systemach komputerowych, konfiguracji zewnętrznych sieciowych urządzeń zabezpieczających, zabezpieczenie i podatność sieci na ataki zewnętrzne, tworzenie kopii zapasowych danych, oprogramowania stacji komputerowych, system kontroli antywirusowej, system skanowania sieci, system analizy ruchu sieciowego. Kluczowe procesy informatyczne monitorowane są na bieżąco przez pracowników działu IT.

Część procesów informatycznych poddawanych jest okresowo kontroli przez certyfikowany podmiot zewnętrzny. Kontrola wewnętrzna w obszarze technologii informatycznych jest oceniana przez Zarząd jako efektywna.

Kontrolą wewnętrzną w obszarze technologii produkcji objęte jest dostosowywanie wewnętrznych procesów do zmian regulacji w procedurach i instrukcjach Systemu Zarządzania Jakością ISO 9001, ryzyko defraudacji, przyjmowanie zamówień do realizacji, zamawianie materiałów i części oraz zakupy, opracowywanie dokumentacji technicznej, produkcja wyrobów, postępowanie z wyrobem gotowym, serwis, audyt wewnętrzny, ocena dostawców, ocena satysfakcji klienta, nadzór sprzętu kontrolno-pomiarowego. W Spółce przeprowadzane są audyty wewnętrzne Systemu Zarządzania Jakością zgodnie z planem audytów zatwierdzonym przez Prezesa Zarządu. Audyty te wykonywane są przez pracowników posiadających odpowiednie doświadczenie zawodowe i przeszkolonych w tym zakresie. Kontrola wewnętrzna w obszarze technologii produkcji jest oceniana przez Zarząd jako efektywna.

Zarząd nie identyfikuje istotnych obszarów działalności nie objętych wystarczająco efektywnym systemem kontroli wewnętrznej. W oparciu o uzyskane informacje, Rada ocenia, że w związku ze skalą działalności Grupy oraz planami dalszego jej rozwoju, rozbudowy oraz usprawnień będą wymagały systemy kontroli w następujących obszarach: kontrola spółek zależnych oraz ryzyka walutowe.

Za zarządzanie poszczególnymi spółkami Grupy, w tym za zarządzanie ryzykami, odpowiedzialne są zarządy tych spółek. W Spółce zostały zidentyfikowane ryzyka zaprezentowane na mapie ryzyk. Podlegają one trójstopniowej skali oceny i systematycznej weryfikacji. W ocenie Zarządu system zarządzania ryzykami jest zintegrowany z procedurami kontroli wewnętrznej i jest efektywny, jednak wymaga nieustannej aktualizacji pod względem identyfikowania ryzyk i ich wpływu na działalność Spółki i Grupy oraz doboru odpowiedniego sposobu reakcji na ryzyko.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania tym ryzykiem. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych. Ryzyko kredytowe oraz ryzyko związane z płynnością nie mają istotnego wpływu na aktywa, zobowiązania i wynik finansowy Grupy.

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny. Ze względu na istniejące relacje pomiędzy sprzedażą i zakupami powiązаныmi z walutami obcymi Grupa nie zabezpieczała się poprzez dostępne instrumenty zabezpieczające. Spółka realizuje strategię minimalizowania ryzyka kursowego poprzez stosowanie hedgingu naturalnego oraz zawierania pojedynczych transakcji typu forward. Wypracowywane okresowo nadwyżki walut Spółka sprzedaje w pojedynczych transakcjach realizując zasadę sprzedaży walut po możliwie najkorzystniejszym kursie w krótkim horyzoncie czasowym. Grupa nie korzystała w tym okresie z instrumentów pochodnych typu opcje walutowe czy transakcje terminowe w celu zabezpieczenia różnic kursowych.

Spółki zależne APLISENS Rosja i APLISENS Białoruś są narażone na ryzyko kursowe w przypadku osłabienia kursu rubla rosyjskiego, rubla białoruskiego lub tenge kazachskiego w stosunku do EUR (przychody i należności tych spółek wyrażone są w walutach lokalnych, podczas gdy koszty zakupów towarów wyrażone są w PLN lub EUR). Biorąc pod uwagę powyższe, wskazane jest przeprowadzenie przez Spółkę analizy możliwości i zasadności szerszego stosowania polityki zabezpieczeń zmiany kursów walut poprzez pochodne instrumenty zabezpieczające.

Z uwagi na znaczny udział sprzedaży na rynki krajów byłego WNP Grupa może być narażona na ryzyko załamania sprzedaży swoich produktów w Rosji w wyniku dalszego nasilenia się sankcji i embarg pomiędzy Rosją, a USA i UE, czy też utrzymywania się niskich cen ropy lub słabiej koniunktury w sektorze wydobywania ropy i gazu.

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim aktywów finansowych. W związku z posiadaniem nadwyżek środków pieniężnych Grupa lokuje je na krótkoterminowych lokatach bankowych, a także w jednostkach uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych lokujących swoje aktywa głównie instrumenty dłużne i gotówkowe. Grupa zarządza ryzykiem poprzez bieżący monitoring wyceny jednostek funduszy inwestycyjnych oraz badanie zmienności wyceny jednostek. Grupa stara się dobrać jednostki funduszy inwestycyjnych, które w długim okresie czasu charakteryzują się stabilnym wzrostem oraz niską zmiennością wahań w wycenie jednostek. Dodatkowo w celu dywersyfikacji ryzyka stopy procentowej Grupa korzystała z usług firmy specjalizującej się w zarządzaniu aktywami finansowymi oraz inwestuje w kilka rodzajów funduszy inwestycyjnych jednocześnie.

Ryzyko cen rynkowych produktów, towarów i materiałów dla Grupy może być związane z poziomem cen sprzedaży lub zakupu wyrażonych w walutach obcych, kiedy wahania kursów walutowych mają wpływ na poziom cen uzyskiwanych bądź wydatkowanych w przeliczeniu na walutę polską. Grupa stara się w związku z tym minimalizować to ryzyko poprzez ustalanie cen sprzedaży w walucie polskiej tam gdzie jest to możliwe, a także równoważenie zakupów wyrażonych w walutach obcych ze sprzedażą wyrażoną w walutach obcych.

W celu minimalizacji ryzyka związanego z płynnością Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

W celu minimalizacji ryzyka kredytowego klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, z reguły poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne. W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy. Grupa nie wykazuje uzależnienia od żadnej z branż do której kierowana jest sprzedaż.

Spółka przedłużyła do dnia 31 grudnia 2019 roku, umowę z EULER HERMES S.A. dotyczącą ubezpieczenia należności handlowych Spółki. Umowa obejmuje większość należności z tytułu dostaw i usług (z wyłączeniem niektórych regionów geograficznych, a w szczególności krajów WNP, USA, Kanady, Australii i Japonii oraz wyłączeniem podmiotowym niektórych kontrahentów, w tym spółek zależnych i logistycznych).

Ryzyko związane z koncentracją należności dotyczy transakcji dokonywanych z pośrednikiem – spółką M-System Sp. z o.o., która sprzedaje produkty Grupy na rynki WNP. Spółka M-System Sp. z o.o. jest największym odbiorcą produktów Grupy, w wyniku czego poziom należności z tytułu sprzedaży produktów Grupy jest znaczący. W związku z tym, istnieje ryzyko, iż w przypadku utraty płynności przez spółkę M-System Sp. z o.o., może wystąpić ryzyko utraty należności z tytułu transakcji sprzedaży dokonywanych pomiędzy Grupą, a M-System Sp. z o.o. Łączna wartość należności handlowych na dzień 31.12.2018 roku od tego odbiorcy wynosiła 5,2 mln zł co stanowiło blisko 37% wartości należności handlowych netto Spółki. Spółka M-System Sp. z o.o. nie jest kapitałowo powiązana z Emitentem, ale pan Jarosław Brzostek pełniący funkcję Prokurenta i Dyrektora Marketingu odpowiedzialnego za rynki wschodnie w Spółce pełni jednocześnie funkcję Członka Zarządu M-System Sp. z o.o.

W ocenie Rady Nadzorczej wdrożone przez Grupę systemy zarządzania ryzykiem wynikającym z instrumentów finansowych są wystarczające dla ograniczenia standardowego wpływu tego ryzyka na sytuację i wyniki finansowe Grupy. Jednak, w przypadku nadzwyczajnych zmian kursów walut, w tym w szczególności walut lokalnych, na wyniki finansowe Grupy istotny wpływ mają różnice kursowe. Wraz z dalszym zwiększaniem przychodów ze sprzedaży eksportowej, Grupa powinna systematycznie rozwijać systemy zarządzania ryzykiem wynikającym z instrumentów finansowych oraz pokrywać nimi kolejne obszary działalności. Na szczególną uwagę zasługuje również monitorowanie przez Spółkę zarówno sytuacji finansowej jak i udziału w przychodach ze sprzedaży oraz należnościach Grupy, spółki M-System Sp. z o.o.

Innymi ryzykami, które mogą mieć istotny wpływ na działalność Grupy są: ryzyko pogorszenia się sytuacji makroekonomicznej na rynkach działalności Grupy, ryzyko prowadzenia działalności na rynkach Krajów WNP, ryzyko związane z posiadanymi certyfikatami i uprawnieniami, ryzyko związane ze wzrostem kosztów wynagrodzeń, ryzyko zmian technologicznych, ryzyko logistyczne, ryzyko związane z wysokimi zapasami magazynowymi i możliwą utratą wartości części z nich, ryzyka dotyczące możliwości zastępowania osób zarządzających i wzrostu zakresu obowiązków we wzrastającej organizacji, ryzyko związane z osobami kluczowymi i powiązaniami rodzinnymi, ryzyko związane z akwizycjami podmiotów z branży.

W celu osłabienia skutków powyższych ryzyk, Spółka odpowiednio: monitoruje sytuację na rynkach gdzie Grupa prowadzi działalność, dywersyfikuje rynki oraz ofertę asortymentową, prowadzi działalność poprzez zagraniczne spółki zależne, monitoruje ważność uprawnień i certyfikatów, budżetuje koszty wynagrodzeń i monitoruje tendencje rynkowe w tym obszarze, jak również systematycznie realizuje program motywacyjny oraz szkolenia, prowadzi działalność logistyczną poprzez spółki zależne i spółkę logistyczną, prowadzi politykę sukcesji zatrudnienia oraz wdrożyła program motywacyjny, współpracuje z firmami doradczymi w zakresie due dilligence czy analiz rynkowych przy przygotowaniu przejęć innych podmiotów.

Zarząd ocenia systemy zarządzania stosowane w Spółce jako zgodne z obowiązującymi w Polsce przepisami prawa. W przypadkach zaistnienia wątpliwości co do zakresu zgodności, zwłaszcza w związku z wchodzeniem w życie nowych uregulowań, Zarząd korzysta z usług specjalistycznych kancelarii doradztwa prawno-podatkowego, firm doradczych, biegłych, etc. oraz wdraża wypracowane rozwiązania.

Spółka nie posiada wyspecjalizowanej komórki audytu wewnętrznego. W kluczowych obszarach kontrole sprawują wyznaczeni pracownicy lub instytucje zewnętrzne. Wyniki kontroli podlegają raportowaniu do Zarządu oraz do kierowników kontrolowanych jednostek. W przyszłości, w zależności od potrzeb, struktura audytu wewnętrznego może być odpowiednio rozwijana w Spółce i Grupie.

Elementem sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i z działalności Grupy Kapitałowej w roku 2018 jest Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego, obejmujące m.in.:

- wskazanie w jakim zakresie Spółka odstąpiła w 2018 roku od stosowania rekomendacji i zasad zawartych w Zbiorze Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016,
- wyjaśnienie przyczyn odstąpienia, a także

- wskazanie zasad i rekomendacji, które nie mają zastosowania

Rada Nadzorcza po zapoznaniu się z ww. dokumentami pozytywnie ocenia sposób wypełniania przez APLISENS S.A. obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego, określonych w Regulaminie Giełdy oraz w przepisach dotyczących informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych.

W 2018 r. Grupa nie prowadziła działalności sponsoringowej, charytatywnej lub innej o zbliżonym charakterze.

Powyższe sprawozdanie stanowi Załącznik nr 1 do Uchwały Rady Nadzorczej APLISENS S.A. nr 58/IV-32/2019 podjętej jednogłośnie w dniu 27 maja 2019 r.

.....
Edmund Kozak

Przewodniczący Rady Nadzorczej

.....
Andrzej Kobiałka

Sekretarz Rady Nadzorczej